

Dél-dunántúli régió

Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség

HÍRLEVÉL

A 2010. ÁPRILISBAN PÁLYÁZHATÓ KÖZÖSSÉGI ÉS TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉSI PROGRAMOKRÓL

TARTALOMJEGYZÉK:

BEVEZETŐ	2
AKTUÁLIS PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK	3
VERSENYKÉPESSÉG ÉS INNOVÁCIÓ	3
ESÉLYEGYENLŐSÉG ÉS FOGLAKOZTATÁS	7
KÖRNYEZETVÉDELEM.....	9
KULTÚRA	12
OKTATÁS-KÉPZÉS.....	14
KUTATÁS ÉS TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉS	17
TERÜLETI EGYÜTTMŰKÖDÉS (TRANSZNACIONÁLIS, INTERREGIONÁLIS)	20
EURÓPAI ÁLLAMPOLGÁRSÁG	23
VÁROSFEJLESZTÉS	25

BEVEZETŐ

A Dél-Dunántúli Régió Brüsszeli Képviselétének (Képviselet) hírlevelében röviden áttekintésre kerülnek azok a pályázati felhívások (a **versenyképesség és innováció, esélyegyenlőség és foglalkoztatás, környezetvédelem, kultúra, oktatás-képzés, kutatás és technológia-fejlesztés, európai állampolgárság, városfejlesztés, továbbá a területi együttműködés célkitűzés aktuális pályázati lehetőségei**), amelyek keretében 2010. áprilisban pályázatok benyújtására van lehetőség. **Az aktuális pályázati felhívások a folyó szövegben sárga háttérrel kiemelve szerepelnek.**

Amennyiben más pályázati programokról is információra van szükségük – mivel a hírlevél a brüsszeli pályázati források nem teljes körére koncentrál –, azt kérem, a lenti elérhetőségeken okvetlenül jelezzék.

A Képviselet honlapján a **Projekt-, partnerkereső címszó** alatt található több aktuális, **kidolgozás, előkészítés alatt álló projekt**. Ezen projektjavaslatokban való részvétel, illetve azokkal kapcsolatos további információk érdekében az egyes dokumentumokban jelzett kontaktszemélyektől szerezhető bővebb felvilágosítás.

Amennyiben a pályázati lehetőségekkel kapcsolatban bármilyen kérdésük, kérdésük van, az alábbi elérhetőségeken rendelkezésre állok:

Pécsett

Tel.: +36-72-513-764
Fax: +36-72-513-768
Mobil: +36-30-334-7741

Brüsszelben

Tel.: +32-2-230-66-52
Fax: +32-2-230-27-33
Mobil: +32-484-947-647

E-mail: palmai.zsolt@deldunantul.eu

Honlap:

http://www.deldunantul.com/ddrfu/nemzetkozi_kapcsolatok/brusszeli_kepviselet

A pályázati források lehívásához kollegáim nevében is sok sikert kívánok!

Üdvözlettel:

Pálmai Zsolt
DDRFÜ Nonprofit Kft.

Pécs, 2010. április 3.

AKTUÁLIS PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEK

Versenyképesség és innováció

Versenyképességi és Innovációs Program

(http://ec.europa.eu/cip/index_en.htm)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 3.621 millió EUR

A keretprogram legfontosabb céljai a vállalkozások – és különösen a kis- és középvállalkozások – versenyképességének növelése; az innováció – beleértve az öko-innovációt – támogatása; a versenyképes, innovatív és integrált információs társadalom fejlődésének felgyorsítása; az energiahatékonyság, valamint az új és megújuló energiaforrások kiterjedtebb hasznosításnak támogatása valamennyi ágazatban (beleértve a közlekedést is). A fentieknek megfelelően a program elsődleges célcsoportját az európai kis- és közepes vállalkozások, illetve az azokat tömörítő szervezetek alkotják.

A Versenyképességi és Innovációs Keretprogram (CIP) javaslata számos közösségi politikát érintve több meglévő, konkrét programot foglal össze egyetlen, hárompillérű keretbe:

- I. Vállalkozási és innovációs program, költségvetése: 2.166 millió euró,
- II. Információs és Kommunikációs Technológiák támogatásának programja, költségvetése: 728 millió euró,
- III. „Intelligens energia – Európa” program, költségvetése: 727 millió euró.

Vállalkozási és innovációs program

A vállalkozási és innovációs program a vállalkozásra, a kis- és középvállalkozások támogatására, az ipari versenyképesség növelésére és az innováció gyorsítására vonatkozó tevékenységeket foglalja magába. Különösen a kis- és középvállalkozásokat célozza meg a csúcstechnológiával működő vállalkozásoktól kezdve a hagyományos mikro- és családi vállalkozásokig, amelyek a vállalkozások nagy többségét jelentik Európában. Magába foglalja az ipari és a szolgáltatási ágazatokat, ösztönzi a vállalkozásokat és a potenciális vállalkozókat, és segíti a vállalkozási szellem kialakulását.

Az erős versenypiaci nyomás a gazdaságban elengedhetetlen a vállalatok számára, hogy azok folyamatosan készek legyenek az innovációra és a kutatás-fejlesztésre. Az innováció olyan üzleti folyamat, amely összekapcsolódik az új termékekre, szolgáltatásokra és üzleti folyamatokra vonatkozó piaci lehetőségek kiaknázásával. Ez szoros kapcsolatban van a kockázatvállalás és az új ötletek piacon való kipróbálásának hajlandóságával, ezért a kockázati tőkéhez való hozzáférés rendkívül fontos. A nem kielégítő innováció az egyik lényeges oka Európa csatlódság keltő gazdasági növekedésének. A Vállalkozási és Innovációs Program ezért horizontális tevékenységeket fog támogatni, hogy fejlessze, bátorítsa és elősegítse a vállalkozások innovációs képességeit (beleértve az öko-innovációt is). Ez magában foglalja az ágazat-specifikus innováció, a klaszterek, az állami-magán innovációs

partnerség és az innováció-irányítás alkalmazásának előmozdítását. Továbbá hozzájárul a regionális szintű innovációt támogató szolgáltatások biztosításához, különösen a tudás és a technológia nemzetközi átadása, valamint a szellemi és ipari tulajdonjogok kezelése területén.

Aktuális pályázati felhívások:

<http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/newsbytheme.cfm?displayType=fo&fosubType=p&lang=en>

ENT/TOU/10/5.1.1. – Európai kiválósági turisztikai desztinációk, a pályázatok beadási határideje: 2010. május 21.

További információ:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=4152&lang=en

Az Információs és Kommunikációs Technológiák támogatásának programja

Az innovációs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazása mind a magán-, mind az állami szektorban kulcsfontosságú eszköz az innovációs teljesítmény és a versenyképesség fejlesztésében. Az információs és kommunikációs technológiák adják a tudásalapú gazdaság gerincét, emellett az intézményi változás és az innováció katalizátorai is. A gyorsan növekvő szektorokban az információs és kommunikációs technológiák minden termék és szolgáltatás hozzáadott értékének jelentős és egyre növekvő részét teszik ki.

A program az egyik eszköze az „i2010: Európai Információs Társadalom” elnevezésű új kezdeményezés (COM(2005) 229 „i2010 – európai információs társadalom a növekedésért és a foglalkoztatásért”) megvalósításának, amit a Bizottság 2005. februárjában fogadott el. A program ösztönzi az információs és kommunikációs technológiák polgárok, üzleti vállalkozások és kormányok által történő szélesebb körű alkalmazását, és megcélozza az innovációs és kommunikációs technológiákba való állami beruházás fokozását. A program épít az eTen, az eContent és a MODINIS programokból gyűjtött tapasztalatokra, miközben fejleszti az ezek között meglévő szinergiákat és azok hatásait. A program támogatja az egységes európai információs tér kialakítását, valamint az információs termékek és szolgáltatások belső piacának erősítését. Ösztönzi az IKT szélesebb körű használatát és az abba történő beruházásokat a közérdekű területeken hatékonyabb és hatásosabb szolgáltatások kialakítása, valamint az életminőség javítása érdekében. A program foglalkozik az európai digitális tartalom piaca felaprózódásának kérdésével, az online európai tartalom készítésének és terjesztésének előmozdításával, valamint Európa kulturális és nyelvi sokszínűségének támogatásával, és 2008-tól kezdődően pedig továbbviszi a Tanács és az Európai Parlament által nemrég elfogadott eContentplus programot.

Aktuális pályázati felhívások:

http://ec.europa.eu/information_society/activities/ict_psp/calls/call_proposals_07/index_en.htm

Az Európai Bizottság 2010. januárban fogadta el IKT Program 2010 évre szóló Munkatervét. A Munkaterv kisszámú témát jelöl meg támogatásra, melléjük pedig horizontális jellegű kiegészítő akciókat rendel. 2010 év támogatható témái a következők: IKT az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságért és a tudatos mobilitásért; digitális könyvtárak; IKT az egészség és társadalmi befogadás szolgálatában; nyitott innováció az élhető városok jövőbeni internet alapú szolgáltatásai érdekében; IKT a lakosságnak és vállalkozásoknak nyújtandó jobb közszolgáltatásokért; többnyelvű internet. A programra pályázatokat benyújtani 2010. január 21. és 2010. június 1. között lehet.

„Intelligens energia – Európa” program

Az „Intelligens energia – Európa” program (2003-2006) a Közösség nem technológiai jellegű programja az energiaágazatban. Célja a nem műszaki jellegű akadályok felszámolása, piaci lehetőségek teremtése és a környezettudatosság növelése. A program a CIP keretében folytatódik és egyúttal ki is bővül. A program három egyedi területre irányul:

- (i) energiahatékonyság és az energia racionális felhasználása, különösen az épületekben és az iparban (SAVE);
- (ii) az új és a megújuló energiaforrások alkalmazása a villamos energia és a fűtés centralizált és decentralizált előállításában, valamint ezek integrálása a helyi környezetbe és az energiarendszerekbe (ALTENER);
- (iii) A közlekedési ágazat energia-specifikus szempontjai, a tüzelőanyagok diverzifikációja, pl. új, fejlesztés alatt álló és megújuló energiaforrásokon keresztül, valamint a megújuló tüzelőanyagok és az energiahatékonyság alkalmazása a közlekedésben (STEER).

Ezenkívül a program támogatást biztosít a gazdaság különböző ágazataiban az energiahatékonyságot és a megújuló energiaforrásokat integráló és/vagy a különböző eszközöket és szereplőket egyazon cselekvésben vagy projektben összefogó horizontális kezdeményezésekhez. A program két fő projektípust támogat:

- (i) népszerűsítési és terjesztési projektek, amelyek célja a fenntartható energetikai technológiáknak kedvező, általános feltételek előmozdítása, beleértve az igazgatási struktúrákat, az általános környezettudatosságot, a horizontális és a vertikális együttműködést és hálózatokat, valamint a keretszabályozás jobb végrehajtását;
- (ii) replikálási projektek, amelyek szisztematikusan előmozdítják a fenntartható energiákhoz kapcsolódó új technológiák alkalmazását.

Aktuális pályázati felhívások:

http://ec.europa.eu/energy/intelligent/call_for_proposals/index_en.htm

A pályázati kiírás 2010. március 23-tól 2010. június 24-ig nyitva áll. A Program magyarországi információs napját 2010. április 9-én Pécsen rendezik meg. Az eseményről bővebb információ a Dél-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség honlapján (www.ddriu.hu) érhető el.

Esélyegyenlőség és foglalkoztatás

PROGRESS (<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=327&langId=en>)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 743,29 millió EUR

Korábban négy közösségi akció program létezett, amelyek az antidiszkriminációt, a nemek közötti esélyegyenlőséget, a társadalmi kirekesztés elleni küzdelmet és a foglalkoztatást serkentő intézkedéseket foglalnak magukban.

A PROGRESS program a 2007-2013-as időszakban veszi át a jelenleg hatályban lévő foglalkoztatással, szociális ügyekkel, munkakörülményekkel foglalkozó közösségi programok szerepét és kiegészíti az Európai Szociális Alap által lefedett területeket. A PROGRESS program európai szintű hálózatoknak kínál társfinanszírozást, átfogó célja, hogy az Európai Unió foglalkoztatáspolitikai, szociális és esélyegyenlőségi célkitűzéseinek megvalósulását támogassa és hozzájáruljon az Európai Unió Szociális Programjához.

A PROGRESS program tartalmát 2006 októberében hagyták jóvá és az öt területet foglal magában: foglalkoztatás, társadalmi integráció és védelem, munkakörülmények, antidiszkrimináció, nemek közötti esélyegyenlőség. A program elemző tevékenységeket, kölcsönös tanulást, tapasztalatcserét, információterjesztő tevékenységeket támogat maximum 80%-os hozzájárulással. A program elsődleges célcsoportjai sokrétűek: munkaerőpiaci szervezetek, helyi és regionális hatóságok, a társadalmi partnerek szervezetei, nem kormányzati szervezetek, felsőoktatási intézmények és kutatóintézetek, nemzeti statisztikai hivatalok, továbbá a média szereplői.

A főbb témák a 2007-2013-as forrásallokáció százalékában:

- Foglalkoztatás – 23 %
- Szociális védelem és szociális integráció – 30 %
- Munkakörülmények – 10 %
- Antidiszkrimináció – 23 %
- Nemek közötti egyenlőség – 12 %
- Technikai segítségnyújtás – 2 %

Aktuális pályázati felhívások:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=630&langId=en>

VP/2010/001 Ipari kapcsolatok és társadalmi dialógus pályázati kiírás, a pályázatok beadási határideje: 2010. augusztus 31.

További információ:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=630&langId=en&callId=240&furtherCalls=yes>

VP/2010/002 Információs és képzési intézkedések a munkavállalók szervezetei számára pályázati kiírás, a pályázatok beadási határideje: 2010. április 20.

További információ:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=630&langId=en&callId=241&furtherCalls=yes>

VP/2010/003 Információ, konzultáció és részvétel a vállalkozások képviselői számára pályázati kiírás, a pályázatok beadási határideje: 2010. április 9.

További információ:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=630&langId=en&callId=242&furtherCalls=yes>

VP/2010/004 A társadalombiztosítási rendszerek modern koordinációja: transznacionális akciók az együttműködés és az információ érdekében pályázati kiírás, a pályázatok beadási határideje: 2010. május 17.

További információ:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=630&langId=en&callId=246&furtherCalls=yes>

VP/2010/006 Segítségnyújtás a PROGRESS programban résztvevő országok egészségügyi rendszereiben megfigyelhető társadalmi egyenlőtlenségek kezeléséhez pályázati kiírás, a pályázatok beadási határideje: 2010. július 2.

További információ:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=630&langId=en&callId=254&furtherCalls=yes>

VP/2010/008 Nemzeti tevékenységek támogatása az esélyegyenlőség erősítése és a diszkrimináció elleni küzdelem jó gyakorlatainak azonosítására pályázati kiírás, a pályázatok beadási határideje: 2010. május 19.

További információ:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=630&langId=en&callId=249&furtherCalls=yes>

VP/2010/009 A nemek közötti esélyegyenlőség fejlesztése a nemzeti politikákban és programokban pályázati kiírás, a pályázatok beadási határideje: 2010. május 17.

További információ:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=630&langId=en&callId=250&furtherCalls=yes>

VP/2010/012 3 éves partnerségi keretmegállapodások létesítése EU-szintű nem kormányzati szervezetek hálózataival a társadalmi befogadás, a diszkriminációmentesség, a nemek közötti esélyegyenlőség, a fogyatékkal élők integrációja és a roma lakosság érdekképviselése területén pályázati kiírás, a pályázatok beadási határideje: 2010. május 28.

További információ:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=630&langId=en&callId=252&furtherCalls=yes>

Környezetvédelem

LIFE+ (Környezetvédelmi Pénzügyi Eszköz)

(<http://ec.europa.eu/environment/life/index.htm>)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 2,143 milliárd EUR

A LIFE-III programot a 2007-2013. közötti programozási időszakban a LIFE+ program váltja fel.

A LIFE+ általános célja a közösségi környezetpolitika és a környezetvédelmi jogszabályok fejlesztése, végrehajtásának ellenőrzése, értékelése és kommunikációja, hozzájárulva az EU fenntartható fejlődéséhez. A LIFE+ különösen a 6. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtását támogatja, amelynek célja az éghajlatváltozás elleni küzdelem, a természeti állapot hanyatlásának és a biodiverzitás csökkenésének megállítása, a környezet, az emberi egészség és az életminőség javítása, a természeti erőforrások és a hulladékok fenntartható használatának és kezelésének előmozdítása, stratégiai megközelítések kifejlesztése a politika-alakításhoz, végrehajtáshoz és információs kampányokhoz valamint a tudatosság fejlesztéséhez.

A LIFE+ olyan tevékenységeket támogat, amelyek:

- európai hozzáadott értékkel rendelkeznek: a LIFE+ csak akkor avatkozik be, ha egyértelmű az EU szempontjából a hozzáadott érték létezése, és a tevékenységek európai szinten járulnak hozzá a méretgazdaságossághoz,
- kiegyenlítő vagy multiplikátor hatás: a LIFE+ a tagállamokkal, a regionális vagy helyi hatóságokkal, és egyéb, az állami vagy magánszférába tartozó szereplőkkel együtt társfinanszírozási mechanizmust biztosít,
- katalizátor vagy demonstratív jelleg: a LIFE+ olyan intézkedéseket támogat, amelyek újszerűen közelítenek a környezetvédelmi politikához és annak végrehajtásához,
- hosszú távú kilátások: a LIFE+ intervenciók a jövő befektetései. Céljuk a fenntarthatóság alapjainak biztosítása.

A LIFE + program részei:

- LIFE+ Természet és Biodiverzitás EU direktívák alkalmazása,
- LIFE+ Környezetvédelmi Politika és Irányítás,
- LIFE+ Információ és Kommunikáció környezetvédelmi területeken.

A LIFE+ a támogatja a 6. környezetvédelmi cselekvési program végrehajtását, különösen az alábbiakhoz járul hozzá:

- olyan minőségű környezet megteremtése, amelyben a szennyezés mértéke még nincs,
- káros hatással az emberi egészségre és a környezetre,
- az üvegházhatást okozó gázok koncentrációjának stabilizálása a légkörben egy olyan szinten, amivel megelőzhető az éghajlattal történő veszélyes antropogén (ember általi) kölcsönhatás,

- a természetes rendszerek, természetes élőhelyek, a vadon élő flóra és fauna védelme, megőrzése, visszaállítása és működésük elősegítése, az elsivatagosodás leállításának és a biodiverzitás csökkenésének megelőzése céljából,
- a természeti erőforrásokkal és hulladékkal történő jobb gazdálkodás előmozdítása, és a fenntarthatóbb termelési és fogyasztási módokra váltás bátorítása,
- stratégiai megközelítések kifejlesztése a politika alakítására, végrehajtására és integrációjára, beleértve a környezetvédelmi kormányzás javítását és a tudatosság fejlesztését.

A LIFE+ végrehajtás és irányítás célja:

- hozzájárulni az innovatív politikai megközelítések és eszközök kifejlesztéséhez és demonstrációjához, beleértve a sikeres kutatási eredmények promócióját,
- hozzájárulni a fejlesztési, vizsgálati, monitorozási és kiértékelési tudásbázis konszolidációjához, beleértve a környezetvédelmi politika és jogszabályok utólagos értékelését (többek között tanulmányok végzésével, modellezéssel és forgatókönyv-készítéssel),
- a környezet állapotának, és az arra ható tényezők, nyomások és válaszok ellenőrzésére és monitorozására szolgáló megközelítések tervezésének és végrehajtásának támogatása,
- a közösségi környezetpolitika végrehajtásának elősegítése, különös hangsúlyt fektetve a helyi és regionális szintű végrehajtásra, többek között kapacitásépítéssel, a jó gyakorlattal kapcsolatos tapasztalatcserével és hálózatépítéssel, valamint oktatási modulok és/vagy programok kifejlesztésével,
- a környezetvédelmi szempontból jobb kormányzás támogatása, az érintett felek szélesebb körű bevonása a szakpolitikai konzultációkba és a végrehajtásba, beleértve a nem kormányzati környezetvédelmi szervezeteket is.

A LIFE+ Program kedvezményezettjei (elsődleges célcsoportja) az EU-ban letelepedett, jogi személyiséggel bíró köz-és magánjogi szereplők, szervezetek és intézmények, jellemző módon azonban a környezetvédelmi szakigazgatás szervezetei.

Az eddigi LIFE programok centralizált programként futottak, tehát nem voltak nemzeti kvóták, így azonos eséllyel indult minden projekt, függetlenül attól, hogy melyik tagállamból származott a pályázó. Ez gyakorlatilag azt jelentette, hogy minden egyes beadott pályázattal nagyobb esélyünk volt arra, hogy az EU-s forrás Magyarországra kerüljön. A LIFE+ programot a Bizottság 2007-2013 között a részben centralizált programok közé helyezte át, ami annyit jelent, hogy a pályázatok kiírásában, elbírálásában és koordinálásában szerepet kapnak a tagállamok ún. „nemzeti ügynökségei” is. Ezeknek az ügynökségeknek lesz a feladata a Bizottság által készített többéves stratégiai programok alapján az éves nemzeti programok elkészítése is, melyben meghatározásra kerülnek azok a prioritások, melyek a nemzeti környezet- és természetvédelmi érdekeket legjobban segítik, illetve a pályázható témaköröket is meghatározzák. Magyarországon a nemzeti hatóság szerepét a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium tölti be.

Aktuális pályázati felhívások:

<http://ec.europa.eu/environment/life/funding/lifeplus.htm>

A LIFE+ Program harmadik pályázati fordulójának meghirdetésére 2009. május 15-én került sor, a pályázatok beadási határideje 2009. szeptember 15. volt. A pályázati kiírás keretében a magyarországi kedvezményezettek között 6.258.281, EUR támogatásban osztható szét. A nyertes pályázatokról hivatalos tájékoztatás 2010. július-augusztusban várható.

A 2010. évi pályázati forduló előreláthatólag 2010. május 5-én kerül kiírásra, a pályázatok legkésőbb 2010. szeptember 1-i beadása mellett.

Kultúra

Kultúra Program (http://ec.europa.eu/culture/index_en.htm)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 408 millió EUR

A Kultúra Program – a közös kulturális örökséget alapul véve – az alkotók, a kulturális élet szereplői és a résztvevő államok kulturális intézményei közötti kulturális együttműködés fejlesztésével hozzájárul az európai polgárok közös kulturális térségének előmozdításához, annak érdekében, hogy a kultúra területén dolgozók határokon átívelő mobilitásán, a művek, valamint a művészeti és kulturális termékek országok közötti áramlásán és a kultúrák közötti párbeszédén keresztül elősegítse az európai polgári azonosságtudat kialakulását.

A program céljai:

- a kulturális szektorban dolgozók határon átnyúló mobilitása,
- kulturális és művészeti termékek nemzetközi áramlásának elősegítése,
- az interkulturális párbeszéd segítése.

A program területei:

- 1. terület: kulturális tevékenységek támogatása:
  - többéves együttműködési projektek,
  - együttműködést szolgáló intézkedések,
  - irodalmi fordítások,
  - együttműködés harmadik országokkal;
- 2. terület: támogatás a kultúra területén aktív európai szervezetek számára;
- 3. terület: támogatás a kulturális együttműködést célzó projektek hatásainak maximalizálását elősegítő elemzések, információgyűjtés- és terjesztés számára:
  - támogatás kulturális kontakt pontok (szervezetek) számára,
  - támogatás a kulturális együttműködést célzó projektek hatásainak maximalizálását elősegítő elemzések, információgyűjtés- és terjesztés számára.

A program kedvezményezettjei: a kultúra területén működő profitorientált vagy non-profit céllal működő európai, tagállami, regionális és helyi szervezetek.

Aktuális pályázati felhívások:

http://ec.europa.eu/culture/calls-for-proposals/call2448_en.htm

- 1. terület: kulturális tevékenységek támogatása:
  - együttműködések harmadik országokkal, a pályázatok beadási határideje: 2010. május 1.

Szakértői lista létrehozása az Oktatási, Audiovizuális és Kultúra Végrehajtó Ügynökség munkájának segítése érdekében az oktatás, audiovizuális kultúra valamint az ifjúsági és európai állampolgárság területén; a pályázatok beadási határideje: 2013. június 30., további információ:
http://eacea.ec.europa.eu/about/call_experts/call_experts_2007_en.php.

Oktatás-képzés

Lifelong Learning Integrált Akció Program

(http://ec.europa.eu/education/programmes/newprog/index_en.html)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 6,2 milliárd EUR

Az egész életen át tartó tanulás programjának általános célkitűzése, hogy az egész életen át tartó tanulás révén hozzájáruljon a Közösség mint fenntartható gazdasági fejlődést mutató, több és jobb munkahellyel és nagyobb fokú társadalmi kohézióval rendelkező, fejlett, tudásalapú társadalom fejlesztéséhez, biztosítva mindeközben a környezet megfelelő védelmét a jövő generációk számára. Különösen elő kívánja segíteni a Közösségen belüli oktatási és képzési rendszerek közötti kölcsönös cserét, együttműködést és mobilitást, hogy e rendszerek a minőség tekintetében az egész világ számára referenciaértékké válhassanak.

Integrated Programme for Lifelong Learning (LLL)			
Comenius Pre-school and school education	Erasmus Higher Education and Advanced Training	Leonardo da Vinci Initial and continuing vocational education and training (VET)	Gruntvig Adult Education
Transversal Programmes 4 key activities: Policy Development, Language learning, Information and Communication Technology (ICT), Dissemination			
Jean Monnet Programme 3 key activities: Jean Monnet Action, Operational Grants for European Institutions; Operational Grants for European Associations			

A több alprogramot magába foglaló Lifelong Learning Integrált Akció Program kedvezményezettjeinek köre is kiterjedt: a Programban részt vevő országok által e minőségükben hivatalosan elismert iskolák és felsőoktatási intézmények, valamint az oktatási és szakképzési ágazathoz tartozó azon intézmények és szervezetek, amelyek évi bevételeik több mint 50%-át az elmúlt két évben állami forrásból kapták, vagy amelyeket állami szervek vagy azok képviselői ellenőriznek.

Aktuális pályázati felhívások:

A Life Long Learning Programme nemzeti ügynöksége Magyarországon a Tempus Közalapítvány. A Közalapítvány honlapján (www.tka.hu) közzétett, jelenleg is aktuális pályázati felhívások az alábbiak:

Pestalozzi program tanár-továbbképzési szemináriumai, a pályázatok beadási határideje folyamatos.

Egész életen át tartó tanulás program / Comenius előkészítő látogatások, a pályázatok beadási határideje folyamatos.

Egész életen át tartó tanulás program / Grundtvig előkészítő látogatások, a pályázatok beadási határideje folyamatos.

Egész életen át tartó tanulás program / Leonardo da Vinci előkészítő látogatások, a pályázatok beadási határideje folyamatos.

Egész életen át tartó tanulás program / Erasmus előkészítő látogatások, a pályázatok beadási határideje folyamatos.

Egész életen át tartó tanulás program / Comenius szakmai továbbképzés pedagógusoknak akcióban megvalósuló továbbképzések szervezése, a pályázatok beadási határideje (legalább 5 hónappal a kurzus kezdete előtt) folyamatos.

CEEPUS nyári egyetemek, intenzív nyelvi és szakmai kurzusok, a pályázatok beadási határideje: 2010. február 15-től folyamatosan.

Comenius szakmai továbbképzés pedagógusoknak, a pályázatok beadási határideje: 2010. április 30.

Grundtvig szakmai továbbképzés felnőttoktatóknak, a pályázatok beadási határideje: 2010. április 30.

Grundtvig látogatások és cserék, a pályázatok beadási határideje: 2010. április 30.

Erasmus intenzív nyelvi kurzus (EILC) hallgatók részére, a pályázatok beadási határideje: 2010. május 21.

CEEPUS hálózati hallgatói és oktatói mobilitások a 2009/2010-es tanév őszi félévére, a pályázatok beadási határideje: 2010. június 15.

Fogyatékossgal élő vagy tartósan beteg Erasmus hallgatók/oktatók kiegészítő támogatása, a pályázatok beadási határideje: 2010. július 30.

Comenius szakmai továbbképzés pedagógusoknak, a pályázatok beadási határideje: 2010. szeptember 15.

Grundtvig szakmai továbbképzés felnőttoktatóknak, a pályázatok beadási határideje: 2010. szeptember 15.

Grundtvig látogatások és cserék, a pályázatok beadási határideje: 2010. szeptember 15.

Szakértői tanulmányutak oktatási és képzési szakemberek számára, a pályázatok beadási határideje: 2010. október 15.

CEEPUS hálózati hallgatói és oktatói mobilitások a 2010/2011-es tanév tavaszi félévére, a pályázatok beadási határideje: 2010. október 31.

Grundtvig látogatások és cserék, a pályázatok beadási határideje: 2010. november 12.

Fogyatékossgal élő vagy tartósan beteg Erasmus hallgatók/oktatók kiegészítő támogatása, a pályázatok beadási határideje: 2010. november 15.

CEEPUS freemover hallgatói és oktatói mobilitás, a pályázatok beadási határideje: 2010. november 30.

A fentiekről bővebb információ a következő honlapon található:
http://www.tpf.hu/pages/content/index.php?page_id=24.

Kutatás és technológiai fejlesztés

Hetedik Kutatási-, Technológiafejlesztési és Demonstrációs Keretprogram
(http://ec.europa.eu/research/fp7/index_en.cfm,
http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 50,521 milliárd EUR

A közösségi szintű kutatás-fejlesztési együttműködés fő formáját a tagállamok által megvalósított négyéves kutatási-, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogramok jelentik. A keretprogramok célja, hogy a tagállamok közti kutatási együttműködések erősítésével, az erőforrások koncentrálásával olyan kutatási célok megvalósítását segítsék, melyek erősítik az európai ipar tudományos és technológiai alapjait, javítják Európa nemzetközi versenyképességét és elősegítik a társadalmi-gazdasági fejlődést.

Az Európai Tanács 2000-ben, Lisszabonban tartott ülésén megfogalmazott célkitűzések hatására – amely szerint 2010-re a Közösségnek a világ legdinamikusabban fejlődő, legversenyképesebb tudásalapú gazdaságává kell válnia – az Unióban a korábbinál még erőteljesebben érvényesül a tagállami keretek között folyó kutatás- fejlesztési tevékenységek összehangolására, a kutatások szétaprózottságának csökkentésére irányuló szándék.

A kutatás-fejlesztés az, mely az oktatással és az innovációval együtt a „Tudás háromszögét” alkotják. Ezért a lisszaboni célkitűzések felülvizsgálatakor a kutatás központi szerepet kapott. A 2005. február 2-án nyilvánosságra hozott bizottsági jelentés által kitűzött célok között szerepel többek között a kutatás-fejlesztésbe történő befektetések növelése és javítása, erős európai ipari bázis kialakítása és az innováció előmozdítása.

2004 júniusában az Európai Bizottság elfogadta a „Tudomány és technológia, Európa jövőjének a kulcsa – iránymutatások az Európai Unió kutatáspolitikájának támogatásához” című dokumentumot, mely meghatározza az Európai Unió új kutatáspolitikájának hat fő célkitűzését, melyek a következők:

- európai kiválósági központok létrehozása a laboratóriumok együttműködésén keresztül,
- az európai technológiai kezdeményezések elindítása,
- az alapkutatás kreativitásának ösztönzése a kutatócsoportok európai szintű versenyén keresztül,
- Európa vonzóvá tétele a legjobb kutatók számára,
- európai léptékű kutatás-fejlesztési infrastruktúrák fejlesztése,
- a nemzeti kutatási programok koordinálásának erősítése.

A 2007-ben elindított 7. Kutatási-, technológiafejlesztési és demonstrációs keretprogram négy specifikus programra tagolódva – Kooperáció, Ötletek, Emberi erőforrás, Kapacitások – magában foglalja e hat fő célkitűzést. A kooperáció specifikus program az, mely a fent említett hat célkitűzés közül hármat foglal magában: így a kollaboratív kutatást, az európai technológiai kezdeményezéseket, illetve a nemzeti programok koordinációját. Az „Ötletek” az alapkutatás támogatását

tűzte ki célul a kutatócsoportok európai szintű versenyén keresztül. Az „Emberi erőforrások” program a már létező Marie Curie akciók továbbberősítését szolgálja a tudás és karrierfejlesztés valamint az ipar- akadémia közti mobilitás erősítése érdekében. A „Kapacitások” a kutatási infrastruktúra, a kutatási potenciál fejlesztését célozza meg.

Eltérően az eddigiektől a 7. Keretprogram nem négy, hanem 7 éves, mint az Európai Unió költségvetési időszaka.

A 7. Keretprogram a 6. Keretprogram folytatását jelenti. Vagyis a Bizottság arra törekedett, hogy a 6. Keretprogramhoz képest kevés új eszközt vezessen be, hisz az új eszközök megismeréséhez idő kell.

A 6. Keretprogramhoz képest újdonság:

- a 6. Keretprogram fenntartható fejlődés, globális változások és ökoszisztémák tematikus prioritás 3 alprioritása – közlekedés, energia, környezet – önálló tematikus prioritásként jelenik meg,
- biztonságkutatás,
- „ötletek” specifikus programon keresztül az alapkutatás támogatása.

A jelentős költségvetésű Keretprogram kedvezményezettjei között szerepelnek a kutatás-fejlesztéssel foglalkozó profitorientált vagy non-profit kutató-fejlesztő helyek, oktatási- és tudásbázisok, valamint a vállalati-vállalkozói szféra szereplői.

Aktuális pályázati felhívások:

Az alábbi felsorolásban elsősorban azok a pályázati kiírások kerülnek áttekintésre, amelyek összhangba hozhatók a Dél-dunántúli régió kutatás-fejlesztési célkitűzéseivel, kapacitásaival, illetve azok fejlesztési elképzeléseivel.

„Együttműködés” specifikus program:

Információs és kommunikációs technológiák:

Több pályázati kiírás a jövőbeli és feltörekvő technológiák témakörében, több beadási határidő, további információ:

<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7CallsPage#Information%20and%20Communication%20Technologies>.

Közös technológiai kezdeményezések:

Több pályázati kiírás (tisztá égbolt, ENIAC), több beadási határidő, további információ:

<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7CallsPage#Joint%20Technology%20Initiatives%20%28Annex%20IV-SP1%29>.

„Ötletek” specifikus program:

Egy pályázati kiírás az Európai Kutatási Tanács keretében (haladó kutatói ösztöndíjak a természettudományok, a társadalomtudományok és műszaki tudományok területén), több beadási határidő, további információ:

http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.IdeasDetailsCallPage&call_id=293.

„Emberek” specifikus program:

Több pályázati kiírás (Marie Curie európai visszaintegráló támogatások, intra-európai karrierfejlesztő ösztöndíjak, kutatók éjszakája) a pályázatok beadási határideje: több határidő, további információ:

<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7CallsPage#SP3-People>.

„Kapacitások” specifikus program:

Tudomány a társadalomban:

Egy pályázati kiírás (nemzeti kontakt pontok támogatása), a pályázatok beadási határideje: 2010. április 29., további információ:

http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.CapacitiesDetailsCallPage&call_id=283.

„Euratom” specifikus program:

Egy pályázati kiírás (maghasadás és sugárzásvédelem), a pályázatok beadási határideje: 2010. április 8., további információ:

http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.EuratomDetailsCallPage&call_id=248.

További információ:

<http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7CallsPage&rs>.

Területi együttműködés (transznacionális, interregionális)

INTERREG IVC Program (<http://www.interreg4c.eu/>)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 321 millió EUR

Az interregionális együttműködés támogatására 2007-2013 között az INTERREG IVC program szolgál, melynek prioritásai a következők:

- innováció és tudásgazdaság,
- környezet és kockázat-megelőzés.

A program célterülete az EU27 összes országa, valamint Norvégia és Svájc. A hét éves költségvetés 321.321.762, millió euró, a társfinanszírozás mértéke 75 és 85%. Magyarországi pályázók (vezető partner, projekt partner) esetében a pályázatban vállalt 15% önerő 2/3-át, azaz 10%-ot a központi költségvetés finanszírozza. A 10%-os kormányzati társfinanszírozás a nyertes magyar partnerek számára automatikusan biztosításra kerül.

A program kedvezményezettjeinek köre: közintézmények, közhatóságok, elsősorban helyi és regionális szinten (profitorientált szervezetek nem támogathatók).

Aktuális pályázati felhívások:

Az INTERREG IVC Program harmadik pályázati kírása a „Capitalisation” típusú projektek esetében 2009. december 9. és 2010. március 5. között állt nyitva. A regionális kezdeményezésű projektek esetében a harmadik forduló az első és második pályázati fordulóban jóváhagyott projektek programszintű elemzése után esedékes (ennek tervezett időpontja egyelőre nem ismert).

További információ: www.interreg4c.eu.

Central-European Space és South-East European Space Programok (www.central2013.eu, www.southeast-europe.net)

Időtáv: 2007-2013

A korábbi transznacionális INTERREG IIB CADSES program utódjává a korábbi közép-európai programterület kettéválasztásából született **CENTRAL (Central-European Space – Közép-Európai Tér)** és a **SEE (South-East European Space – Délkelet-Európai Tér)** programok szolgálnak, mindkettőben a Dél-Dunántúl teljes területe kedvezményezett.

A **CENTRAL Program** célterülete Németország több tartománya (Bajorország, Baden-Württemberg, Szászország, Thüringia, Szász-Anhalt, Berlin, Brandenburg, Mecklenburg-Előpomeránia), Lengyelország, Csehország, Szlovákia, Ukrajna nyugati megyéi, Magyarország, Ausztria, Szlovénia és Olaszország északi tartományai. Prioritásai:

- innováció serkentése Közép-Európában,
- elérhetőség javítása a közép-európai térségben,
- használjunk környezetünket felelősségteljesen!
- városok és régiók vonzerejének növelése.

A CES Program indikatív költségvetése 246.011.074, EUR.

A **SEE Programban** részt vesz Ausztria, Szlovákia, Magyarország, Ukrajna délnyugati megyéi, Románia, Moldávia, Bulgária, Görögország, Törökország Boszporusz-parti része, Albánia, Macedónia, Szerbia, Montenegró, Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Szlovénia és Olaszország keleti tartományai. A Dél-kelet Európai Tér Program prioritásait és az azokhoz rendelt indikatív költségkeretet az alábbi táblázat tartalmazza.

Prioritás	Költségvetés: ERFA + IPA (EUR)	Társfinanszírozás
Innováció és a vállalkozói kedv ösztönzése	44 051 157	85%
A környezet védelme és javítása	51 802 094	85%
Elérhetőség javítása	50 768 636	85%
Transznacionális szinergiák kialakítása a fenntartható növekedési térségekben	47 668 261	85%
Technikai segítségnyújtás	12 401 497	75%
Összesen:	206 691 645	

Mindkét területi együttműködési program kedvezményezettjei közhatóságok, illetve a magán- és a közigazgatási jog szerint létrehozott (de nem profitorientált) szervezetek (angol terminológiával: bodies governed by public law).

Aktuális pályázati felhívások:

A **CENTRAL Program** (www.central2013.eu) harmadik pályázati fordulója 2010. március 15-én került meghirdetésre, 2010. május 7-i beadási határidővel. A program

Közös Technikai Titkársága több városban nemzetközi szemináriumokat hív össze a pályázati fordulóra projektet beadni szándékozó szervezetek számára.

A SEE Program (www.southeast-europe.net) második pályázati fordulója elsősorban hasonlóan ismét két fázisra (első kör: előszűrés, második kör: részletes kidolgozás) különül el. Az első pályázati körben a projektjavaslatok előszűrésre történő beadási határideje 2009. december 21. volt, erre az időpontra 600 érvényes pályázat érkezett be. Az előértékelés eredményét előreláthatólag 2010. tavaszának közepén teszik közzé a Közös Technikai Titkárság munkatársai.

Európai állampolgárság

Európa a Polgárokért Program

(http://ec.europa.eu/citizenship/index_en.html)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 215 millió EUR

Az Európai Bizottság új, 2007-től 2013-ig tartó programjának az a szerepe, hogy igazi kapocs legyen a polgárok és az Unió között.

A polgárok aktív részvétele Európa közös építésében elengedhetetlenül szükséges. A program ennek érdekében támogatja különböző országok polgárainak és szervezetinek együttműködését, hogy találkozzanak, közösen cselekedjenek és együtt alakítsák ki saját elképzelésüket egy nemzeteken túlmutató, de a sokszínűséget tiszteletben tartó európai környezetről.

A program általános célkitűzései:

- lehetővé tenni a polgárok számára, hogy aktívan részt vegyenek egy hozzájuk közel álló, demokratikus, a világra nyitott, kulturális sokszínűségében egységes Európa alakításában – röviden az európai uniós állampolgárság fejlesztése,
- a közös értékeken, történelmen és kultúrán alapuló európai identitás erősítése,
- a polgároknak erősíteni azt az érzést, hogy az Európai Unió az övék,
- erősíteni a toleranciát és a kölcsönös megértést az európai polgárok között, tiszteletben tartva és népszerűsítve a kulturális és nyelvi sokszínűséget, ugyanakkor hozzájárulva a kultúrák közötti párbeszédhez.

A program kedvezményezettjei önkormányzatok, kutatóintézetek, továbbá civil társadalmi szervezetek.

A program prioritásai (zárójelben a 2010. évi kiemelt célok):

- az Európai Unió jövője és alapvető értékei (május 9. Európa Napja különös tekintettel a Schuman Nyilatkozat 60 éves évfordulójára),
- aktív európai állampolgárság: részvétel és demokrácia Európában (civil társadalmi szervezetek, civil részvétel az EU demokratikus életében, politikai esélyegyenlőség, figyelemfelhívás az Európai Önkéntesség 2011-es Évére),
- kultúrák közötti párbeszéd (2010 a Szegénység és a Társadalmi Kirekesztés Elleni Küzdelem Európai Éve),
- jólét Európában: munka, szociális kohézió és fenntartható fejlődés (a jelenlegi gazdasági helyzet hatásai és következményei: a civil társadalmi szereplők bevonása a helyi erőforrások mozgósítása érdekében),
- az EU politikák hatása a társadalmakra (az EU aktuális és jövőbeli politikáira vonatkozó közmeghallgatások, véleménycserék az Európai Állampolgárság Program kedvezményezettjeinek bevonásával).

A program támogatási prioritásai és intézkedései:

1. akció: Aktív polgárok Európáért

Testvérvárosok

Állampolgári projektek és támogató intézkedések

2. akció: Aktív civil társadalom Európában
Működési támogatás közpolitikákkal foglalkozó európai kutatóintézeteknek
Működési támogatás civil társadalmi szervezeteknek
Civil társadalmi projektek

3. akció: Együtt Európáért
Nagy hatású rendezvények
Tanulmányok
Disszemináció, információterjesztés

4. akció: Aktív európai emlékezet
Projektek

Aktuális pályázati felhívások:

Aktív polgárok Európáért

Testvérvárosok – találkozók, a pályázatok beadási határideje: 2010. február 15., 2010. június 1., 2010. szeptember 1.

Testvérvárosok – tematikus hálózatok, a pályázatok beadási határideje: 2010. február 15., 2010. szeptember 1.

Állampolgári projektek és támogató intézkedések – mindkettőre 2010. június 1.

Aktív civil társadalom Európában

Működési támogatás közpolitikákkal foglalkozó európai kutatóintézeteknek, a pályázatok beadási határideje: 2010. október 15.

Működési támogatás civil társadalmi szervezeteknek, a pályázatok beadási határideje: 2010. október 15.

Együtt Európáért

A prioritás pályázati kiírásaival az Európai Bizottság Oktatás és Kultúra Főigazgatósága foglalkozik. A prioritás témái összefüggésben állnak a Cselekvő Ifjúság Programéival is. Ez utóbbi programról bővebb információ a következő címen érhető el:

http://ec.europa.eu/citizenship/index_en.htm

Aktív európai emlékezet:

Aktív európai emlékezet a deportálásokkal kapcsolatos emlékhelyek/emlékek megőrzése és a náciizmus valamint a sztálinizmus áldozatainak emléke érdekében, a pályázatok beadási határideje: 2010. április 30.

További információk:

http://eacea.ec.europa.eu/citizenship/funding/2010/index_en.php

Városfejlesztés

URBACT II Program

(<http://urbact.eu/>)

Időtáv: 2007-2013

Költségvetés: 68,24 millió EUR

Az URBACT II. (Urban Development Network Programme) Operatív Program a 2007-2013 közötti programozási időszak Területi Együttműködés Célkitűzésén belül került kidolgozásra. A program Európai Bizottság általi elfogadása 2007. október 2-án történt meg. Az URBACT II elődje 2002-2006 között az URBACT Program volt, amely pedig az URBAN II Közösségi Kezdeményezésű Programban felhalmozódott városfejlesztési tapasztalatok cseréjét és kapitalizációját (kb. a felhalmozódott tapasztalatok hasznosulását, további programokba való beépülését jelenti) segítette elő.

Az URBACT II., mint a területi együttműködési programok egyike (e programok másik csoportját az INTERREG IV programok alkotják), jól illeszkedik az Európai Bizottság „Régiók a gazdasági változásért” kezdeményezésének gyakorlati megvalósításához is. A kezdeményezés lehetővé teszi olyan, az európai régiókból származó legjobb/legrosszabb gyakorlatok megismerését, cseréjét, amelyek tanulságai majd sikeresen beilleszthetők az Európai Unió tagállamainak un. főáramú (például: Új Magyarország Fejlesztési Terv) programjaiba is. Ezáltal az URBACT II. közvetlenül hozzájárul a gazdasági növekedéshez és a munkahelyteremtéshez, egyúttal a Lisszaboni és a Göteborgi Stratégiákban foglalt európai szintű célkitűzések eléréséhez is. Az URBACT II. jelentősebb újdonságai tehát az alábbiak:

- a gazdasági modernizáció szempontjából meghatározó témák kerülnek kiválasztásra, a programban közreműködő régiók és városok hálózatukat és programjaikat ezen témák köré építve fogalmazzák meg és építik ki,
- a program biztosítja ezen hálózatok és az előbb említett főáramú programok közötti dialógus megteremtését.

Az URBACT Program (2002-2006) főbb következtetései (a legtöbb uniós tagállamban a városok lakosság jellemzői mutatói eltérnek az össznépeességétől: az oktatás színvonala magasabb, a családot egyedül nevelő szülő sokkal gyakoribbak, a munkanélküliségi arány magasabb, stb.) alapján speciális városfejlesztési politikát szükséges kialakítani és végrehajtani helyi szinten. Ezért az URBACT II program nagy hangsúlyt helyez a következő problémák orvoslására: a növekvő szociális kirekesztettség és területi szegregáció, a gazdag és a szegény városi területek közötti gazdasági szakadék növekedése, városok polarizációja (iskolázott/művelt és a kirekesztett városok), egyenlőtlen városfejlesztések, a gazdasági fejlesztések lassulása, idegen (nem a többségi nemzetet alkotó) közösségek integrációjának problémái. Ezeket a program (a teljesség igénye nélkül) a következő tevékenységekkel kívánja kezelni: a gazdasági globalizációval összefüggésben a városi térségek szerepének fejlesztése, a városi centrumok fő feladatának, szerepének erősítése, az információs társadalom gyors terjesztése, a kis- és középvállalkozások fejlesztése, a városközi hálózatok erősítése.

Az URBACT II. Program három prioritási tengelyre épül:

- a városok, mint a növekedés és munkahelyteremtés motorjai (vállalkozások támogatása, innovációs és tudásalapú gazdaság fejlesztése, a munkaerő minőségének javítása, oktatási és képzési rendszerek javítása, munkaerő-piachoz való hozzáférés);
- vonzó és összetartó városok (a hátrányos helyzetű területek integrált fejlesztése, szociális integráció – ide értve a migrációs politikát, a fiatalok helyzetét, az egészségügyet és a kultúrát –, környezetvédelmi kérdések – hulladékgazdálkodás, levegő-minőség, megújuló energia, integrált közlekedés politika –, várostervezés és -vezetés);
- a program megvalósításához szükséges technikai segítségnyújtás.

A programban a 27 EU tagállam, Norvégia és Svájc (a két állam nem jogosult az ERFA támogatásra, de a programban részt vehetnek saját pénzügyi forrással), az IPA (Instruments for Pre-Accession) országok (szintén ERFA nélküli részvétellel, azonban projektpartnerként az IPA Pénzügyi Eszközt használva), valamint bármely ezeken kívüli más ország saját anyagi forrásával vehet részt.

Az URBACT II kedvezményezettjei:

- városok: az EU 27 tagállamának minden városa, kis és nagyváros, agglomeráció (municipalities and organized agglomerations) számára nyitott a program,
- régiók és tagállamok,
- egyetemek és kutatási központok.

A program megvalósítására kétfajta eszköz áll rendelkezésre:

- tematikus hálózatok és munkacsoportok,
- „Fast track option”: az európai városokban, régiókban fellelhető legjobb városfejlesztési gyakorlatok beépítése a főáramú programokba, az Európai Bizottság támogatásával.

Az URBACT II. Program költségvetése 68,24 millió EUR (ebből 53,31 millió EUR közösségi finanszírozás és 14,92 millió EUR nemzeti hozzájárulás).

Aktuális pályázati felhívások:

Jelen hírlevéllel egyidőben – és egyúttal folyamatosan, egészen 2010. december 31-ig – nyitva áll az a pályázati felhívás, amelynek keretében az URBACT II Program számára szakterületi szakértőket keresnek.

A program tematikus hálózatok és munkacsoportok kialakítására nyújtott lehetőséget 2009. június 16. és 2009. szeptember 25. között a második pályázati forduló keretében. A kiírás keretében 12 új tematikus hálózat és 3 új munkacsoport felállítására lehetett pályázni. A nyertesekről bővebben az alábbi honlapon érhető el információ.

További információk:

<http://urbact.eu/en/header-main/news-and-events/urbact-news/>